

FACULTEIT DER GEESTESWETENSCHAPPEN

Amsterdams Archeologisch Centrum

Gemeente Heiloo
t.a.v. A. van Breugel
Raadhuisplein 1
Postbus 1
1850 AA Heiloo

Amsterdam, 16 september
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: HE-MW-10/MvdH/04
Bijlage(n): briefverslag
Betreft: *analyse en rapportage Maalwater*

GEMEENTE HEILOO	
NR. 110 - 011458	
INGEK: 20 SEP 2010	
CLASS:	
AFD:	mede advies
VROM	<i>Ani Fa</i>

AAC/Projectenbureau
Turfdraagsterpad 9
1012 XT Amsterdam
www.aacprojectenbureau.nl

AAC/Projectenbureau
Contactpersoon: M.J. van der Heiden
Tel.: +31 020-525 5095
Fax: +31 020-525 5831
E-mail: M.J.vanderHeiden@uva.nl

cc Gerard Apeldoorn

Geachte mevrouw van Breugel,

Middels deze brief wil ik u inlichten over de stand van zaken van het archeologische onderzoek op de locatie Maalwater, gemeente Heiloo. Het veldwerk is uitgevoerd in week 29 en 30 en naar aanleiding hiervan zijn twee briefverslagen opgesteld. De eerste betreft het proefsleuvenonderzoek dat is uitgevoerd ter hoogte van de Bayershofflaan, in opdracht van bouwbedrijf M.J. de Nijs. Het tweede briefverslag betreft de archeologische begeleiding ter hoogte van de Omloop, in opdracht van de gemeente Heiloo.

De briefverslagen worden u beiden tegelijk aangeleverd omdat de onderzoeken in directe nabijheid van elkaar zijn gelegen. Hierdoor kan de verzamelde informatie complementair zijn en wordt vermeden dubbele keuzes voor uitwerkingstrajecten te maken.

In de briefverslag worden de eerste resultaten kort beschreven en tevens worden voorstellen gedaan voor het traject naar het eindrapport. Er is tijdens het onderzoek zeer weinig vondstmateriaal gevonden. Hetgeen gevonden zal volledig in context bestudeerd worden. Wel zijn er een aantal monsters genomen waarvan enkele voor analyse worden voorgesteld. In de verslagen kunt u een uitgebreide beschrijving met onderbouwing voor de voorstellen lezen.

Graag hoor ik of het bevoegd gezag akkoord gaat met de onderzoeksvoorstellen uit het briefverslag. Hierna zal het AAC/Projectenbureau zo snel mogelijk beginnen met de analyse en rapportage.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

M.J. van der Heiden

AAC / Projectenbureau
Projectleider

Heiloo Maalwater

Briefverslag van het inventariserend veldonderzoek te Maalwater

Naar aanleiding van bouwplannen aan de Bayershoffweg, gemeente Heiloo, heeft Bouwbedrijf M.J. de Nijs het AAC/Projectenbureau opdracht gegeven een inventariserend veldonderzoek uit te voeren. In week 29 is het terrein onderzocht middels proefsleuven met een totaal oppervlak van 1200 vierkante meter. In dit briefverslag wordt kort verslag gedaan van de eerste resultaten evenals nadere invulling en planning van het uitwerkingstraject en de daaraan gekoppelde financiële gevolgen.

Eerste resultaten

De onderzoekslocatie ligt net ten westen van de strandwal Alkmaar-Limmen, die rond 1900 v. Chr. gevormd is. De ondergrond laat een complexe bodemopbouw zien van elkaar afwisselend en doorsnijdende lagen. Over het algemeen ligt op circa 0,80 meter onder het maaiveld een blauwgrijs zandpakket, de strandvlakte. Hierop zijn verschillende afzettingen van zowel zandig, venig en ook meer kleiige sediment afgezet. Hierbij zijn eerdere afzettingen soms ook weer opgeruimd. Dit samenspel van sedimentatie en erosie zorgt ervoor dat er niet altijd een eenduidige stratigrafie aanwezig is.

De ideaalstratigrafie ziet er als volgt uit (van boven naar onder):

- *bouwvoor* (s30): rommelige bovenlaag – gevormd tijdens de aanleg / verwijdering van de sportvelden
- *ophogingslaag* (s28): verschillende ophogings- en vergravingslagen
- *zand* (s5): natuurlijke zandafzetting. Regelmatig onder- en overspoeld en doorsneden door zowel kleilagen als meer venige pakketten.
- *strandvlakte* (s1): natuurlijke ondergrond van zand met schelp. Binnen de vlakte regelmatig organische inspoellagen

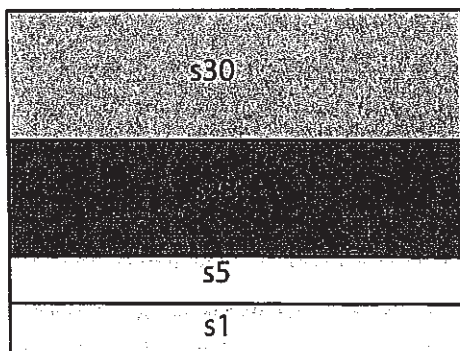

fig 1.1: profiel werkput 1

De bouwvoor en de ophogingslagen zijn van (sub)recente datum. Hierin is geen vlak aangelegd. Het eerste vlak is aangelegd op het niveau van het met veen en klei doorspoelde zand (s5). Bij het ontbreken van sporen is meteen verder verdiept naar het niveau van de strandvlakte (s1). Op beide niveaus zijn grondsporen aangetroffen.

Niveau 1 (velddatering IJzertijd – Middeleeuwen):

Paalcirkel: In het oosten van het onderzoeksterrein is een paalcirkel aangetroffen bestaande uit minstens 13 palen. Afgaande op de plaatsing van de palen en de omvang van de cirkel zullen dit oorspronkelijk 20 palen geweest zijn. Het ontbreken van 7 palen komt doordat in meer recente tijden een aantal greppels op deze plek gegraven zijn. De

doorsnede van de cirkel is bijna 4 meter (kern tot kern gemeten). Van de paalkuilen resteert nog slechts circa 20-30 cm. Hierin is over het algemeen wel een duidelijke paalkern (15-20 cm doorsnede) zichtbaar. De vulling van de kern was opvallend donker en humeus, een vulling die eerder met bijvoorbeeld middeleeuwse sporen dan met prehistorische sporen in verband wordt gebracht.

Hoefindrukken: In het zuiden van het onderzoeksterrein is een langgerekte zone van sterk humeus zand aanwezig, waarin duidelijke sporen van hoefindrukken waar te nemen zijn. Op dieper niveau is onverstoord veen te zien. Dit is opvallend, want veen of venige pakketten van deze dikte worden op andere plekken niet aangetroffen.

Greppels: Binnen het onderzoeksgebied zijn enkele greppels aangetroffen. Deze zijn soms lastig te onderscheiden van de onderspoelende humeuze lagen die een zelfde patroon creëren. De greppels zijn over het algemeen gevuld met een mengeling van zandige en licht humeuze lagen en zijn min of meer oost-west georiënteerd.

Niveau 2 (velkddatering Neolithicum – IJzertijd):

Greppels: Onder de palencirkel zijn de restanten van een greppel aangetroffen (s96). De greppel is circa 50 cm breed en heeft een vulling van lichtbruin zand. De oriëntatie is oost-west. In de meest noordelijke put zijn twee noord-west georiënteerde greppels gevonden (s80 en s85). De greppels hadden een onregelmatige vorm, grijs tot wit zand en, net als alle anderen: zonder vondstmateriaal.

Kuil: In de strandvlakte is een vrij grote kuil aangetroffen van 320 cm x 270 cm (s45). De kuil was deels gevuld met een zeer kleiige vulling. Hetgeen opvallend is, omdat er verder in het gebied geen gelijksoortige klei is aangetroffen. De kuil was ongeveer 50 cm diep ingegraven.

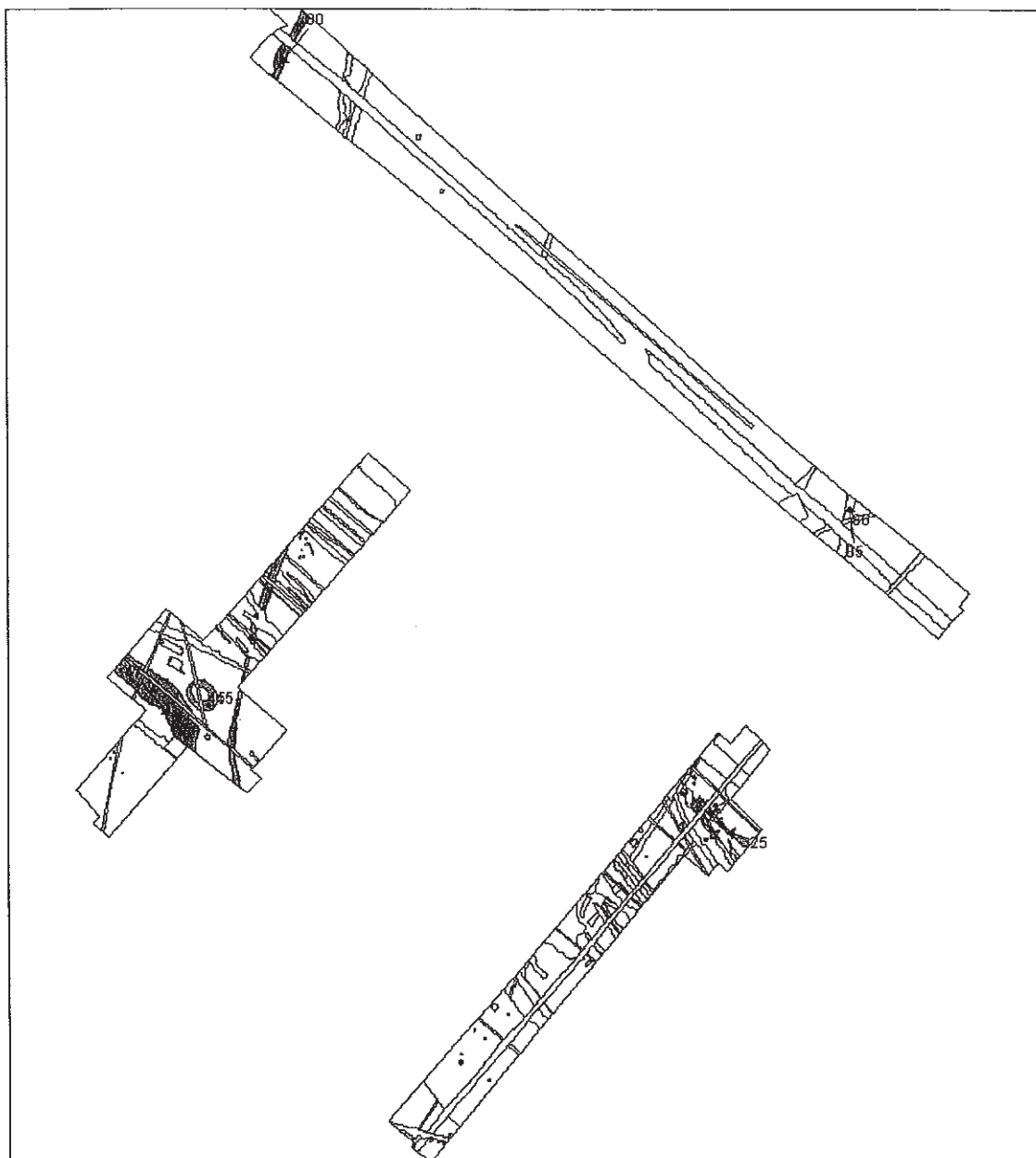

fig 1.2: alle sporen.